

Súd: Mestský súd Bratislava III
Spisová značka: B1-36Cb/87/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122391474
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Bednarčík
ECLI: ECLI:SK:MSBA3:2024:6122391474.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava III v Bratislave sudkyňou JUDr. Antóniou Bednarčík v právnej veci žalobcu: H Point, s.r.o., so sídlom Magnezitárska 11, 040 13 Košice, IČO: 43 838 286, právne zast.: AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Kmeťova 26, 040 01 Košice, IČO: 47 237 406, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 304,01 eur s príslušenstvom,

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi

- sumu 304,01 eur,

- úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 304,01 eur od 16.04.2022 do zaplatenia,

a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % voči žalovanému, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 04.08.2022 domáhal, aby žalovaný zaplatil sumu 304,01 eur spolu s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 17.02.2022 došlo ku škodovej udalosti, pri ktorej bolo poškodené F. E. H., A.: S (ďalej len „motorové vozidlo“), ktoré v čase poisťnej udalosti patrilo spoločnosti GMT Plus, s.r.o., IČO: 36 197 441 (ďalej aj len ako „poškodený“). Predmetnú škodovú udalosť spôsobil vodič iného motorového vozidla, ktoré bolo v čase škodovej udalosti povinne zmluvne poistené za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného. Predmetná škodová udalosť bola žalovanému riadne ohlásená, a ten ju zaregistroval pod č. 9570596548. Náklady na opravu tohto poškodeného motorového vozidla boli vo výške 1.454,61 eur bez DPH. Táto pohľadávka bola následne uplatnená poškodeným u žalovaného. Žalovaný po ukončení šetrenia poisťnej udalosti nepriznal poškodenému uplatnenú sumu náhrady škody, ktorá je predmetom žaloby. Vyššie uvedená neuhradená pohľadávka za opravu motorového vozidla v žalovanej sume bola poškodeným postúpená na žalobcu, a to Zmluvou o postúpení pohľadávky. Dôvodom krátenia nároku na náhradu škody bolo podľa žalovaného: primerané náklady na cenu práce pre neautorizovaný servis vo výške 21 eur bez DPH/Nh, lakovací materiál 100 %. Náhrada škody, ak má plniť reparačnú (reštitučnú) funkciu, má zabezpečiť poškodenému plnú kompenzáciu spôsobenej ujmy, nie však viac (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 M Cdo 23/2008, zo dňa 21. decembra 2009). Právo na náhradu škody vzniká už samotným vznikom škody a nie až opravou poškodeného motorového vozidla. Dôvody krátenia náhrady škody nemajú oporu v zákone, nakoľko žalobca za 1 Nh práce účtoval 29,60 eur/hod. Takto účtovaná suma pre práce je výhodnejšia, resp. porovnateľná s inými autoservismi vykonávajúcimi opravu poškodených motorových vozidiel. Pre porovnanie uvádzame ceny lakovacích a mechanických

prác autoservisov v danom regióne: - Moris Slovakia s.r.o., Alejová 4, 040 11 Košice - 32,00 eur/35 eur bez DPH; - Auto Gábiel, s.r.o., Osloboditeľov č. 70, 040 17 Košice - 37,00 eur bez DPH; - BMW Regnum Bavaria, Ostrovského 3667/3, 040 01 Košice - 94,80 eur. Servis, t. j. žalobca, pri oprave poškodeného motorového vozidla postupoval tak, aby motorové vozidlo bolo z technického a funkčného hľadiska rovnako prevádzky schopné ako pred škodovou udalosťou. Oprava bola prevedená účelne a smerovala len k odstráneniu následkov škodovej udalosti, jej cieľom a zmyslom bolo, aby poškodené motorové vozidlo spĺňalo rovnaké kvalitatívne, funkčné a estetické kritériá ako pred škodovou, resp. poistnou udalosťou. Rozlišovanie autoservisov na autorizované, neautorizované nemá oporu v zákone. Žalobca - servis vykonal riadne a kvalitne opravu poškodeného motorového vozidla. Poškodené motorové vozidlo malo pred škodovou udalosťou nanesený lak metalíza, ktorý bolo potrebné naniesť v 2 vrstvách. Žalovaný nepredložil ani len kalkuláciu, na základe ktorej vypočítal nárok na náhradu škody. Zároveň oznámenie žalovaného je nezrozumiteľné a nepreskúmateľné. Neuviedol na základe čoho nepriznal cenu normohodiny a lakovacej konštanty, preto považuje oznámenie žalovaného o ukončení šetrenia a výške škody za nedôvodný a nepreskúmateľný. Žalovaný tým porušil § 11 ods. 6 písm. b) zákona o PZP. Žalovaný listom zo dňa 31.03.2022 oznámil žalobcovi závery z došetrenia predmetnej poistnej udalosti a ukončenie šetrenia ku dňu 31.03.2022. Keďže žalovaný nezaplatil riadne a včas, dostal sa do omeškania a žalobca si uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania a to 5,00 % zo sumy 304,01 eur od 16.4.2022 do zaplatenia.

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 22.08.2022 platobný rozkaz v navrhovanom znení, proti ktorému podal žalovaný odpor. Žalovaný namietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko žalobca nie je nositeľom žalobou uplatneného hmotného práva na náhradu škody. Nakoľko žalobca ako postupník v spore o zaplatenie postúpenej pohľadávky preukazuje svoju aktívnu vecnú legitímáciu zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 20.04.2022, je nevyhnutné skúmať otázku platnosti tejto zmluvy. Súd pritom musí ex offio prihliadať na absolútnu neplatnosť predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávky, o ktorú sa v tomto konaní jedná. Z obsahu predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky vyplýva, že medzi postupcom a postupníkom bolo dohodnuté odplatné postúpenie pohľadávky, avšak v tejto zmluve nebola dohodnutá výška odplaty za postúpenie pohľadávky ako ani spôsob jej určenia - v zmluve sa v článku I., v poslednej vete uvádza len, že: „Odplata za postúpenie je predmetom osobitnej dohody.“ Za spôsob určenia ceny, za ktorú sa pohľadávka postupuje, nemožno považovať také zmluvné dojednanie, obsahom ktorého je dohoda zmluvných strán o tom, že sa na cene za postúpenú pohľadávku dohodnú následne v budúcnosti, resp. osobitne mimo písomnej zmluvy o postúpení pohľadávky. Takéto dojednanie je neurčité, pričom odporuje zhodnému prejavu vôle zmluvných strán o uzavretú odplatnú zmluvu o postúpení pohľadávky. Pokiaľ ide o náležitosti prevodných právnych úkonov, medzi ktoré sa zaraďujú aj zmluvy o postúpení pohľadávky, tieto musia obsahovať jednoznačne špecifikovaný predmet prevodu a musí z nich byť zrejmé, či ide o prevod bezodplatný alebo odplatný. Nestačí pritom uvedenie, že ide o odplatný právny úkon, nakoľko pre odplatné postúpenie pohľadávky musí byť nevyhnutne v zmluve uvedená aj výška odplaty alebo spôsob jej určenia. V tomto smere je rozhodujúce § 37 ods. 1 OZ, vyžadujúce, aby právny úkon bol určitý a zrozumiteľný, inak je neplatný. Nakoľko išlo v zmysle predmetnej zmluvy nepochybne o odplatné postúpenie pohľadávky, bolo povinnosťou zmluvných strán dohodnúť v texte zmluvy odplatu, za ktorú sa pohľadávka postupuje, resp. spôsob, ktorým má byť odplata za postúpenie určená. Nakoľko predložená zmluva uvedená vôbec neobsahuje, ide o absolútnu neplatnú zmluvu o postúpení pohľadávky v dôsledku jej neurčitosti podľa § 37 ods. 1 OZ. Ku zmene v osobe veriteľa dochádza iba na základe platnej zmluvy o postúpení pohľadávky, nakoľko však predložená zmluva o postúpení pohľadávky je absolútnu neplatná, nedošlo ani ku zmene v osobe veriteľa. Veriteľom žalobou uplatnenej pohľadávky tak nie je žalobca, ale poškodený. Žalovaný postupoval správne, ak autoservisu, ktorý vykonal opravu poškodeného motorového vozidla, poskytol plnenie, ktoré predstavuje primerané náklady na opravu poškodeného motorového vozidla v rozsahu zodpovedajúcom skutočnej škode vzniknutej na poškodenom motorovom vozidle. Naopak, autoservis opravujúci predmetné poškodené motorové vozidlo, neadekvátne navýšil množstvo lakovacieho materiálu a prác, ako aj vyfakturoval neprimerane vysokú cenu normohodín, a týmto spôsobom neopodstatnene navýšil náklady primerané vzhľadom k poškodeniu tohto motorového vozidla. Žalovaný v súvislosti s adekvátnosťou ceny normohodín predkladá rámcove zmluvy so zmluvnými neautorizovanými autoservismi spolu s cenníkmi servisných úkonov, a to napr. autoservisov: KAR-LAK J & P, spol. s.r.o. so sídlom. Podnikateľská 6, 04017 Košice, ktorý má stanovené hodinové sadzby za mechanickej práce 17,00 eur bez DPH, karosárske práce 20,00 eur bez DPH a lakovacie práce 21 eur bez DPH; PR CAR SERVICE s.r.o. so sídlom: Osloboditeľov č. 42, 04017 Košice, ktorý má stanovené hodinové sadzby zhodne pre mechanicke, karosárske a lakovacie práce v sume 21,50 eur bez DPH; Ján Kalinič -

Autoservis Ján, so sídlom Hlavná 82, Slovenské Nové Mesto, ktorý má stanovené hodinové sadzby zhodne pre mechanické, karosárske a lakovacie práce v sume 16,60 eur bez DPH. Rovnako žalovaný si dovoľuje predložiť aj cenník neautorizovaného autoservisu, napr. z Bratislavského regiónu, v ktorom sú vo všeobecnosti ceny servisných úkonov vyššie, ako je tomu v regióne Košického kraja, kedy napr. autoservis: B. Slováček - Autoslužby PLN, so sídlom Hradská 25, 821 07 Bratislava, má v zmysle priloženého cenníka určené ceny mechanických, elektrikárskych a klampiarskych prác zhodne v sume 18,50 eur bez DPH a lakovacích prác v sume 21,00 eur s DPH za jednu normohodinu práce. Žalovaný ďalej poukazuje aj na ceny normohodín iných autoservisov v regióne, a to napr. AutoKODUS, s.r.o., ktorý v závislosti od kategórie motorového vozidla účtuje cenu Nh od 16,66 eur do 24,99 eur bez DPH, alebo autoservisy EDISERVIS, s.r.o., ktorý uvádza ceny mechanických prác od 20 eur. Žalovaný namietal aj úrok z omeškania, keďže žalovaný si svoju zákonnú povinnosť v zmysle § 11 ods. 6 zákona o PZP splnil, preto sa nemohla dostať do omeškania.

3. Následne žalobca v replike upozornil na § 524 ods. 1 OZ, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Obdo 64/2019, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Cob 27/2020, sp.zn. 4 Cob 37/2020. Ďalej upozornil, že Najvyšší súd ČR, sp. zn.: 32 Cdo 1185/2012 (C 13969) v rozhodnutí uviedol: „Hodnota postupovanej pohľadávky a výše úplaty nejsou obligatorními náležitostmi smlouvy o postoupení pohľadávky.“ V predmetnej zmluve o postúpení pohľadávky je uvedené, že odplata je predmetom osobitnej dohody. Odplatu si zmluvné strany dohodli samostatnou zmluvou. Odkaz na osobitnú dohodu nerobí túto zmluvu neplatnou. Navyše, ak by aj nebola odplata dohodnutá, vtedy je zmluva bezodplatná, nie absolútne neplatná. Žalobca zároveň predložil v prípade, ak súd považuje Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 20.04.2022 za neplatnú, Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 05.10.2022 obsahujúcu prejav vôle postupcu a postupníka previesť pohľadávku vo výške 304,01 eur. Žalobca má až do rozhodnutia vo veci samej možnosť preukázať, že je resp. sa stal nositeľom hmotnoprávneho nároku, o ktorý v konaní ide. Žalobca sa vyjadril k primeranosti nákladov na opravu vozidla. Vzhľadom k tomu nie je známe, na základe akých skutočností, dôkazov, dospel žalovaný k určeniu ceny práce za mechanické a lakovacie vo výške 21,00 eur/Nh bez DPH. Náklady na prácu sa vypočítajú len s priznaním hodinovej sadzby účtovanej autoservisom, ktorá neprevyšuje sumu obvyklú v danom regióne opravcu pre konkrétnu značku a typ vozidla. Potrebné je vychádzať z ceny obvyklej a teda spadajúcej do skupiny cien, ktoré zodpovedajú sadzbám autoservisov v danom regióne. Preukazuje sa cena obvyklá na trhu, čo znamená cena v intervale „od - do“. Ak sa cena nachádza v danom rozsahu, tak je cenou obvyklou. Právne postavenie žalovaného sa postúpením nezmenilo. Koná sa o pohľadávke, ktorá vznikla momentom vzniku škodovej udalosti a ktorá bola postúpená. Poškodenému bola daná škoda vnútená a on ako laik v danej sfére nevedel ani nemohol ovplyvniť opravu motorového vozidla a zároveň servis postupoval účelne tak, aby motorové vozidlo bolo z technického a funkčného hľadiska rovnako prevádzky schopné ako pred škodovou udalosťou. V danom prípade sa teda jedná o svojvôľu žalovanej pri stanovení nákladov na opravu, čo je neakceptovateľné. Žalovaný porušil svoju základnú povinnosť, a to vykonať riadne šetrenie poisťnej udalosti a povinnosť svoje závery riadne odôvodniť. Žalobca sa vyjadril k rozlišovaniu servisov na autorizované na neautorizované. Žalovaným uvedené cenníky v odpore, na ktoré sa odvoláva nezohľadňujú, resp. neuvádzajú ceny pre konkrétny typ a konkrétnu značku motorového vozidla, z toho dôvodu priložené cenníky nie sú vo vzťahu ku konkrétnej značke ani konkrétnemu typu poškodeného vozidla relevantné. Taktiež sa jedná o zazmluvnené ceny, ktoré nie je možné považovať za obvyklú cenu. Žalovaný nemôže ovplyvňovať poškodeného vo výbere servisu a podmieňovať výplatu poisťného plnenia, keďže to je v rozpore s princípom a podstatou poistenia, ktorou je prenos negatívnych dôsledkov škodovej udalosti na tretí subjekt - poisťovňu. Zároveň to je v rozpore so zákonom o PZP, ako i s Občianskym zákonníkom ako takým. Žalovaný uviedol ceny zazmluvnených servisov, pričom z rámcových zmlúv o spolupráci, ktorých prílohou je taktiež hodinová sadzba Nh zazmluvnených servisov. Ďalej predložil cenník pre motorové vozidlo B. E.: Automobilové opravovne Ministerstva vnútra SR - Priemyselná 1, 040 01 Košice - mechanické, klampiarske a lakovačské práce - 38,40 eur s DPH. Žalobca sa v závere podania vyjadril k úrokom z omeškania a upozornil na nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 309/2020 a sp. zn. III. ÚS 214/2020.

4. Predmetná vec bola postúpená tunajšiemu súdu dňa 11.10.2022.

5. Žalovaný v duplike zotrval na námietke nedostatku aktívnej vecnej legitímácie s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 Cob 84/2019. Pokiaľ konajúci súd dospeje k názoru, že predložením novej Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 05.10.2022 došlo k zhojeniu

nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, žalovaný žiadal, aby súd zobral do úvahy žalovaným dôvodné bránenie práva a nepriznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania a trovy právneho zastúpenia.

6. Na pojednávaní konanom dňa 19.01.2024 súd rozhodol v neprítomnosti žalovaného, keďže ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní a požiadal o konanie v jeho neprítomnosti. Vzhľadom na uvedené boli splnené podmienky na konanie v neprítomnosti žalovaného. Žalobca netrval na pripojení likvidačného spisu.

7. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi doloženými v spise a ustálil nasledovný skutkový stav.

8. Z faktúry č. 2022095 vystavenej servisom za opravu poškodeného motorového vozidla X.XXX,XX E. combi, A.: S vyplýva celková suma 1.745,53 eur s DPH/1.454,61 eur bez DPH.

9. V oznámení o poistnom plnení k poškodenému motorovému vozidlu k poistnej udalosti č. 9570596548 vyplýva ukončenie šetrenej poistnej udalosti dňa 31.03.2022 s tým, že podľa vyjadrenia likvidátora k osobitostiam likvidácie boli pri výpočte poistného plnenia priznané primerané náklady na cenu práce pre neautorizovaný servis vo výške 21 eur/Nh bez DPH, ktoré zodpovedajú priemernej sadzbe normohodiny práce neautorizovaných servisov v danom regióne a v čase. Do poistného plnenia boli priznané primerané náklady na lakovací materiál v kalkulačnom programe (výška lakovacej konštanty 100 %). Žalovaný uhradil žalobcovi sumu 1.150,60 eur po odčítaní DPH vo výške 290,92 eur, mzdy za prácu v sume 59,46 eur, vedľajších nákladov v sume 4,08 eur z dôvodu zníženej sadzby Nh, ako aj mzdových nákladov za lakovanie - rozdiel v počte 30 časových jednotiek a zníženej sadzby Nh v sume 155,02 eur, ako aj lakovacej konštanty v sume 85,45 eur.

10. Súd sa v rámci dokazovania oboznámil aj s ďalšími dôkazmi predloženými v konaní, ako napr. so správou o nehode, s faktúrou za opravu poškodeného motorového vozidla, s oznámením žalovaného, so zmluvou o postúpení pohľadávky, s rámcovou zmluvou o spolupráci s cenníkom opráv KAR-LAK J & P, spol. s r.o, s rámcovou zmluvou o spolupráci s cenníkom opráv PR CAR SERVICE s.r.o., s rámcovou zmluvou o spolupráci s cenníkom opráv Ján Kalinič - Autoservis Ján, s rámcovou zmluvou o spolupráci s cenníkom opráv Vladimír Slováček - Autoslužby PLN, s cenníkom služieb autoservisu AutoKODUS, s.r.o., s cenníkom služieb autoservisu EDISERVIS, s.r.o. a písomnými prejavmi strán konania a celým obsahom spisového materiálu.

11. Súd vec právne posúdil podľa nasledujúcich ustanovení:

12. Podľa § 132 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označený dôkaz.

13. Podľa § 150 ods. 1, ods. 2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

14. Podľa § 151 ods. 1, ods. 2 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

15. Podľa § 153 ods. 1, 2 a 3 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

16. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

17. Podľa § 215 ods. 1, ods. 2 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

18. Podľa § 218 ods. 1 CSP obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo výroku rozhodne tiež o nároku na náhradu trov konania, ak sa o ňom nerozhoduje samostatne.

19. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o PZP“) poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

20. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona o PZP poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci.

21. Podľa § 4 ods. 4 zákona o PZP poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

23. Podľa § 442 ods. 1, ods. 2, ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v rozhodnom znení (ďalej len „OZ“) uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušíly zisk). Pri škode spôsobenej niektorým trestným činom korupcie sa uhrádza aj nemajetková ujma v peniazoch. Škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

24. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

25. Podľa § 525 ods. 1, ods. 2 OZ postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

26. Žalobca sa podanou žalobou domáha náhrady škody, ktorá mu vznikla na poškodenom motorovom vozidle XX. V dôsledku prevádzky iného motorového vozidla, ktoré bolo v danom čase povinne zmluvne poisteným u žalovaného, ktoré žalobca vynaložil na opravu poškodeného motorového vozidla v sume 304,01 eur.

27. V konaní nebol sporný vznik a priebeh škodovej udalosti, ani to, že k škode došlo. Nesporným v konaní bolo aj oznámenie škodovej udalosti včas žalovanému, ktorý ju zaregistroval pod č. 9570596548, oprava v servise žalobcu, vystavenie faktúry za opravu poškodeného motorového vozidla č. 2022095 v sume 1.745,53 eur s DPH/1.454,61 eur bez DPH, oznámenie o ukončení likvidácie dňa 31.03.2022. Žalovaný priznal a uhradil žalobcovi náhradu škody vo výške 1.150,60 eur. Sporným nebol ani odpočet DPH v sume 290,92 eur.

28. Spornou bola v konaní aktívna vecná legitímácia v súvislosti s postúpením pohľadávky poškodeného na žalobcu, keď žalovaný namietal absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky z dôvodu absencie dohodnutej výšky odplaty za postúpenie pohľadávky ako aj spôsob jej určenia v predmetnej zmluve. Sporným bol rozsah nároku na náhradu škody, a to z dôvodu neprimerane účtovanej práce, keď žalovaný priznal pre neautorizovaný servis primeranú sadzbu práce vo výške 21 eur/Nh bez DPH a výšku lakovacej konštanty vo výške 100 % namiesto žalobcom vyúčtovanej sadzbe práce vo výške

29,60 eur/Nh bez DPH a výšky lakovacej konštanty vo výške 110 %. Žalovaný namietal aj požadovaný úrok z omeškania, keď tvrdil, že ukončenie šetrenia škodovej udalosti vykonal v trojmesačnej lehote.

29. Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou vecnej legitímácie. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán konania nenamietala. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 06. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

30. Dňa 20.04.2022 došlo medzi poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom k uzatvoreniu Zmluvy o postúpení pohľadávok, v zmysle ktorej malo dôjsť k postúpeniu sumy 304,01 eur s príslušenstvom, ktorá mala predstavovať pohľadávku poškodeného voči žalovanému, pochádzajúcu z faktúry vystavenej žalobcom.

31. S ohľadom na argumentáciu strán konania, súd predmetnú námietku skúmal vo vzťahu k zmluve o postúpení pohľadávky a dospel k záveru, že táto nie je dôvodná, keďže v tejto zmluve je presne špecifikovaný predmet zmluvy o postúpení, a to nezaplatená časť kráteného poistného plnenia, ako aj odplatný charakter samotnej pohľadávky, čo medzi stranami nebolo sporné. V tejto súvislosti súd upozorňuje, že samotný žalovaný v podanom odpore nemal pochybnosť o „odplatnom charaktere pohľadávky“, absentoval mu v zmluve údaj o výške pohľadávky, resp. spôsob jej určenia. Súd poukazuje na ustálenú judikatúru, na ktorú sčasti odkázal aj žalobca, v zmysle ktorej možno postúpiť každú pohľadávku, ktorá je určitá a existujúca voči konkrétnemu dlžníkovi. K dojednaniu postupcu a postupníka o tom, že odplata za postúpenie je predmetom osobitnej dohody, súd uvádza, že práve týmto je spôsob určenia odplaty dojednaný. Obdobnú právnu otázku riešil aj Krajský súd v Bratislave v uznesení zo dňa 27.02.2023, sp. zn. 2 Cob 202/2022, pričom v bode 25 dospel k rovnakému záveru. Keďže daná otázka charakteru odplatnosti zmluvy v konaní nebola sporná, súd odkazuje na citované rozhodnutie odvolacieho súdu a na uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 21.07.2010, sp. zn. 28 Cdo 1092/2009, ktorý uviedol, že „k tomu, či zmluva o odplatnom postúpení pohľadávky, ktorá neobsahuje údaj o výške ceny, ale iba odkaz, že cena je dohodnutá zvlášť, je platným právnym úkonom, je možné uviesť, že údaj o cene vtelili účastníci do zmluvy, ktorú žalobca považuje za platnú. Je nepochybné, že takéto dojednanie o odplate robí zmluvu o postúpení pohľadávky úkonom odplatným so všetkými dôsledkami, vrátane požiadavky určitosti. V takomto prípade je potrebné existenciu dohody o výške odplaty preukázať.“ Súd však opätovne zdôrazňuje, že žalovaný v predmetnom konaní nerozporoval odplatný charakter zmluvy o postúpení, ani samotnú existenciu osobitnej dohody. Rozhodná je existencia samotnej dohody, nie výška odplaty, pričom spôsob určenia odplaty je určený (a vyjadrený) práve osobitnou dohodou, ktorá je možná a v súlade so zákonom, a preto má súd uvedené skutočnosti za nesporné a nepochybné vyriešené. V tomto smere žalobca v konaní predložil aj Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 05.10.2022 (č.l. 75), v ktorej bola predmetná suma odplaty definovaná v čl. I. a bezpochyby prejavená vôľou strán aj o výške odplaty. Okrem toho, súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 11.12.2019, sp. zn. 3 Obdo/64/2019 uverejnené pod č. 62 v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a súdov č. 4/2020, podľa ktorého neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok nemožno vyvodiť len zo skutočnosti, že súdu nie je známa odplata za postúpenie pohľadávky. V dovolacom konaní, síce bola skutková situácia odlišná (nezverejnená časť zmluvy, v ktorej je uvedená odplata), avšak z bodu 16.1 je možné vyabstrahovať podstatný záver, a to pre posúdenie platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, určenie charakteru zmluvy buď ako odplatnej alebo ako bezodplatnej. „16.1. Neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok nemožno vyvodiť zo skutočnosti, že súdu nie je známa odplata za postúpenie pohľadávky. Postúpenie pohľadávky môže byť odplatné a aj bezodplatné, a súd v konaní o zaplatenie postúpenej pohľadávky, a ani dlžník nie sú oprávnení požadovať sprístupnenie sumy, za ktorú bola pohľadávka postúpená, a to aj v prípade odplatného postúpenia. Predmetná požiadavka zo strany okresného súdu nemá oporu v žiadnom právnom predpise. Inými slovami povedané, v spore o zaplatenie postúpenej pohľadávky nemá čo súd zaujímať, za koľko bola pohľadávka postúpená, súd má len rozhodnúť o tom, či je dlžník povinný postúpenú pohľadávku uhradiť postupníkovi. Z pohľadu dlžníka je táto informácia taktiež irelevantná, keďže je povinný len postúpenú pohľadávku splniť subjektu uvedenému v oznámení postupcu o postúpení pohľadávky, resp. subjektu, ktorý mu postúpenie pohľadávky preukázal. Odplata za postúpenie pohľadávky je relevantná len vo vzťahu medzi postupcom

a postupníkom a jedine v prípade sporu medzi postupcom a postupníkom o zaplatenie dohodnutej odplaty, resp. v spore, v ktorom postupník uplatňuje voči postupcovi svoje práva podľa § 527 ods. 1 a ods. 2 OZ, by potreboval súd predmetnú informáciu pre svoje rozhodnutie vo veci“. Z uvedeného je zrejmé, že nie je tak rozhodnou výška odplaty uvedená v zmluve o postúpení pohľadávky, ako jednoznačné identifikovanie, či je zmluva odplatnou alebo nie. Pre takéto konštatovanie postačuje aj dojednanie strán o určení odplaty v osobitnej dohode a samotná existencia osobitnej dohody o odplate (súd zdôrazňuje, že v danom konaní bola predložená zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 05.10.2022, v ktorej sa strany dohodli aj na konkrétnej výške odplaty). Súd po posúdení predmetnej zmluvy konštatuje, že nemá pochybnosť o odplatnom charaktere predmetnej zmluvy, ktorej konkrétnu výšku si strany určili v osobitnej dohode, čo neznamena, že nie je možné určiť, že ide o odplatné postúpenie pohľadávky a následne v zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 05.10.2022 bližšie špecifikovali. Súd sa stotožnil s odkazom žalobcu na rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 27 Cb 2/2021, v zmysle ktorého „pre žalovaného ako dlžníka je tak irelevantný údaj o sume, za akú bola pohľadávka na žalobcu postúpená, a z tohto dôvodu nie je oprávnený ani spochybňovať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Predloženie zmluvy o postúpení pohľadávky je významné len pre posúdenie, či je veriteľ nositeľom pohľadávky, ktorá mala byť postúpená, čo v rozhodovanom spore bolo splnené.“ Rovnako tak, súd dopĺňa, že v danom spore žalovaný netvrdil, že by predmetným postúpením malo dôjsť k porušeniu jeho práv, resp. že by prípustnosť postúpenia v predmetnom spore bola vylúčená samotným zákonom, čo by v dôsledku § 525 ods. 2 OZ mohlo založiť absolútnu neplatnosť.

32. K spornému rozsahu nákladov s ohľadom na priznané náklady, ktoré považuje žalovaný za primerané, súd uvádza nasledovné. Základom pre priznanie nároku na náhradu škody je, že sa škodová udalosť stala a motorové vozidlo bolo poškodené v rozsahu, v akom sa vykonala jeho oprava, ktorá bola účelná a smerovala k odstráneniu následkov škodovej udalosti. Náhrada škody závisí najmä od rozsahu následkov spôsobených škodovou udalosťou na poškodenej veci. Náhrada škody sa odvíja od výšky nákladov, ktoré treba v danom prípade vynaložiť na znovuožobstaranie zničenej veci. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona o PZP poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, preto nárok na náhradu škody vzniká už okamihom škody a neviaže sa na vykonanie opravy motorového vozidla. Právna skutočnosť, ktorá podmieňuje vznik nároku, je vznik škodovej udalosti.

33. Zmyslom a účelom zákonných ustanovení priznávajúceho poškodenému právo na náhradu škody je zaistiť, aby mu v plnej miere bola kompenzovaná skutočná škoda t.j. skutočná majetková ujma, ktorá mu konaním škodcu vznikla. Rozsah náhrady v peniazoch musí zohľadňovať výšku všetkých ním skutočne vynaložených prostriedkov nevyhnutných na obnovenie funkčnosti poškodenej veci, v danom prípade motorového vozidla. Za škodu je považovaná ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného. V náleze sp. zn. II. ÚS 2221/07 Ústavný súd Českej republiky konštatoval, že „nie je možné prehliadnuť, že poškodenému bolo tzv. zhodnotenie vozidla protiprávnym konaním v podstate vnútené. Opravou vozidla pritom poškodený obvykle sleduje iba jeho uvedenie do stavu pred nehodou“. Ak teda oprava bola vykonaná účelne a smerovala iba k odstráneniu škodovej udalosti, čo je základným kritériom pre učenie výšky nároku na náhradu škody, nie je možné prenášať povinnosť k úhrade nákladov takejto opravy na poškodeného a škodcu tak neodôvodnene zvyhodňovať.

34. S ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu je potrebné poukázať aj na tú skutočnosť, že poškodený si uplatňoval náhradu škody z povinného zmluvného poistenia škodcu, preto ho škodca, resp. poisťovňa tohto škodcu nemôže nijakým spôsobom nútiť do opravy cez zmluvný servis poisťovne, či nanútiť mu akýkoľvek výber opravovne poisťovne škodcu. Rovnako tak nie je povinnosťou poškodeného hľadať opravovňu s v danom regióne s najnižšími cenami opravy na trhu. Ak pristúpi poškodený k oprave vozidla, je treba pri určení náhrady vychádzať z výšky nákladov na opravu vozidla a posudzovať ich účelnosť a nevyhnutnosť. Účelnou opravou je tá, ktorá smeruje k odstráneniu následkov škodovej udalosti. Opravou poškodeného vozidla, ktorá by bola neprimerane nadhodnotená by samozrejme predstavovala exces v konaní poškodeného, čo by malo za následok, že rozdiel spočívajúci medzi primeranou, účelnou, efektívnou opravou a tou nadhodnotenou, nie je škodca, resp. poisťovňa škodcu povinná hradiť, avšak takýto exces je okolnosťou, ktorú musí preukázať žalovaný. V tomto smere je potrebné poukázať na presúvanie dôkazného bremena, pričom nositeľmi dôkazného bremena v prípade tvrdenia o neprimeranom nadhodnotení ceny opravy poškodeného motorového vozidla je žalovaný. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane konania, ktorá z existencie týchto

skutočnosť vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu konania, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2010, sp. zn. 5Obo/52/2010). Ak teda žalovaný tvrdil, že oprava poškodeného motorového vozidla bola neprimeraná, bolo povinnosťou žalovaného označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti. Predkladanie cenníkov zmluvných servisov, ako aj iných servisov s rôznou hodnotou účtovanej ceny práce a lakovacej konštanty v prípade nároku na náhradu škody, nie sú dôkazom, ktorý by zmenil nahliadanie tunajšieho súdu na primeranosť, účelnosť a efektívnosť opravy vnútenej škody na motorovom vozidle poškodeného vzhľadom na existenciu listinných dôkazov predložených žalobcom týkajúcimi sa primeranosti ceny práce a lakovacej konštanty vyúčtovanej žalobcom. Rovnako tak je v tomto potrebné zdôrazniť, že primeranou cenou 1 Nh nie je cena, ktorú určí žalovaný, ani tá cena, ktorú účtuje iná opravovňa, servis. Obvyklou cenou práce za 1 Nh nie je ani aritmetický priemer cien opravy servisov v danom regióne pre daný typ. Pokiaľ je cena práce, resp. suma za vykonanú prácu obvyklá a teda je v rozpätí ostatných cien iných servisov, nie je dôvod, aby ju žalovaný krátil. V prípade, ak aj vzniknú rozdiely v cene účtovanej rôznymi servismi v danom regióne v danom čase v sume niekoľkých eur (žalobca účtoval sumu 29,60 eur/Nh bez DPH a lakováciu konštantu 110 %), predmetná skutočnosť neznamená, že ide o neprimerane nadhodnotenú cenu práce. Základom je, že škoda, ktorá nastala na strane žalobcu z titulu nákladov na vykonanú opravu, ktorá žalobcovi škodovou udalosťou bola vnútená, bola (skutočnou) škodou vzniknutou vynaložením nákladov na opravu znefunkčneného vozidla, potrebných na to, aby motorové vozidlo žalobcu bolo užívania a prevádzkyschopné tak, ako tomu bolo pred škodovou udalosťou.

35. Žalobca preukázal uplatnený nárok na náhradu škody samotným rozsahom poškodenia motorového vozidla, čo nebolo sporné a jeho následnou opravou, ktorá bola vykonaná v servise žalobcu a zdokladovaná vyhotovenou kalkuláciou servisu a faktúrou č. 2022095 v sume opravy 1.454,61 eur bez DPH. Na danom mieste súd upozorňuje na cenníky prác servisov predložených žalobcom v regióne pre daný typ motorového vozidla: - Moris Slovakia s.r.o., Alejová 4, 040 11 Košice - 32,00 eur/35 eur bez DPH; - Auto Gábrriel, s.r.o., Osloboditeľov č. 70, 040 17 Košice - 37,00 eur bez DPH; - BMW Regnum Bavaria, Ostrovského 3667/3, 040 01 Košice - 94,80 eur; Automobilové opravovne Ministerstva vnútra SR - Priemyselná 1, 040 01 Košice - mechanické, klampiarske a lakovačské práce - 38,40 eur s DPH, čo je v porovnaní s ostatnými autoservismi porovnateľná cena.

36. Súd uvádza, že dôvod nepriznania náhrady škody žalovaný v oznámení o poistnom plnení vymedzil vo všeobecnosti, pričom z vyjadrenia likvidátora v oznámení o poistnom plnení nie je možné vyabstrahovať konkrétne dôvody, o ktoré oprel zníženie poistného plnenia a tieto nešpecifikoval ani žalovaný v priebehu súdneho konania. Žalovaný len tvrdil, že cenu práce a lakováciu konštantu použitú servisom žalobcu nepovažuje za primeranú, avšak bez bližšieho zdôvodnenia. Žalovaný nevysvetlil, na základe čoho považuje primeranosť ceny vykonaných prác za adekvátnu. Obdobne aj v súvislosti s lakovacou konštantou uznanou vo výške 100 %, žalovaný nepreukázal primeranosť určenia v danej výške. Za absolútne nepreskúmateľné považuje súd nepriznanie mzdových nákladov za lakovanie, kde okrem rozdielu spočívajúcej v zníženej sadzbe Nh, žalovaný počítal aj v rozdieli počte 30 časových jednotiek v sume 155,02 eur.

37. Okrem toho odôvodnenie žalovaného v oznámení o poistnom plnení spočívajúce v tom o aký typ servisu sa jedná, či autorizovaný alebo neautorizovaný, je právne irelevantné a uvedené rozlišovanie nemá oporu v zákone. Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.09.2020 sp. zn. 4 Cob 67/2020 v tej časti, že „v prípade, ak má opravovňa zapísaný ako predmet podnikania opravu motorových vozidiel, čo v danom prípade u žalobcu je nesporné, neprináleží žalovanému členiť subjekty vykonávajúce po splnení zákonných predpokladov, opravy motorových vozidiel na autorizované, či neautorizované servisy. Podľa odvolacieho súdu neexistuje reálny rozdiel medzi kvalitou a kvantitou práce autorizovaných, resp. zmluvných a nezmluvných servisov. Samotná skutočnosť, že ide o autorizovaný, resp. zmluvný alebo nezmluvný servis, neovplyvňuje kvalitu vykonanej práce, a teda nepredstavuje ani dôvod na krátenie ceny práce. Navyše objemový a časový úsek danej práce je odvodený od zložitosti úkonu a dôsledkov škodovej udalosti.“

38. Súd preto nemal preukázané tvrdenie žalovaného o primeranosti účtovanej ceny práce za 1 Nh práce ani lakovacej konštanty, či rozdielu v časových jednotkách práce, pre ktoré neuhradil nárok na náhradu škody. Vzhľadom na uvedené, súd žalobcovi požadovaný nárok na náhradu škody priznal.

39. Podľa § 517 ods. 1, ods. 2 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

40. Podľa § 563 OZ, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

41. Podľa § 11 ods. 6 zákona o PZP poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

42. Podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

43. Podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

44. Podľa § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

45. Základná úroková sadzba ECB v období od 16.03.2016 až do 26.07.2022 bola vo výške 0,00 %.

46. Okrem istiny požadoval žalobca aj zaplatenie 5,00 % úroku z omeškania ročne zo sumy 304,01 eur od 16.04.2022 až do zaplatenia. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaný v prípade škodovej udalosti č. 9570596548 oznámil, že dňa 31.03.2022 ukončil jej šetrenie.

47. Súd považuje za potrebné vo vzťahu k úrokom z omeškania poukázať na skutočnosť, že rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 145/2017, 1 Cdo 212/2017, boli zrušené nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.11.2018, sp. zn. 3Cdo/145/2017, ústavný súd zrušil nálezom zo dňa 14.10.2021 pod č. k. III. ÚS 309/2020-33 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.02.2019, sp. zn. 1Cdo/212/2017, ústavný súd zrušil svojím nálezom zo dňa 14.10.2021 pod č. k. III. ÚS 214/2020-29. Akceptáciou záverov zrušených rozhodnutí najvyššieho súdu by bol v súvislosti s plnením poškodenému z povinného zmluvného poistenia nastolený taký stav, že poisťovateľ by sa plateniu úrokov z omeškania mohol vyhnúť poskytnutím akejkoľvek, hoci aj vágnej, ale v zákonom stanovenej lehote účinnej odpovede poškodenému bez hrozby sankcionovateľnosti tohto konania. Vychádzajúc z doslovného znenia ustanovenia § 11 ods. 8 zákona o PZP možno dospieť k záveru, že tento pokrýva len poisťovateľove omeškanie s nesplnením jeho nepeňažnej povinnosti. Neexistuje však racionálne odôvodnenie tvrdenia, že na nesplnenie iných povinností bude aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka vylúčená. Ustanovenie § 1 ods. 2 zákona o PZP totiž stanovuje aplikabilitu osobitných predpisov (s priamym odkazom na Občiansky zákonník) za podmienky, že samotný zákon o povinnom zmluvnom poistení nestanoví inak. Pertraktované ustanovenie tak explicitne zakladá subsidiaritu Občianskeho zákonníka k zákonu o PZP. Je preto nepochybné, že na predmetný právny vzťah sa bude vzťahovať Občiansky zákonník ako základný súkromnoprávny predpis v podmienkach Slovenskej republiky. Možno konštatovať, že zákon o PZP aplikáciu § 517 ods. 2 OZ nevyklučuje a ani použitím výkladových metód nemožno dospieť k opačnému záveru. Ak samotný najvyšší súd v už toho času zrušených rozsudkoch konštatuje, že § 11 ods. 8 zákona o PZP sankcionuje len nesplnenie nepeňažnej

povinnosti zo strany poisťovateľa, neexistuje racionálny predpoklad pre konštatáciu, v zmysle ktorej sa nebude sankcionovať ani omeškanie s peňažným plnením podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 1 ods. 2 zákona o PZP. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze č. k. III. ÚS 309/2020-33 konštatoval, že vzťah sťažovateľa a žalovanej poisťovne nie je vzťahom poškodeného a škodcu, ale vzťahom osobitným, ktorého podstatou je verejnoprávna potreba náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Táto čiastočne verejnoprávna povaha poistenia následne vedie k tomu, že vzťah sťažovateľa a žalovanej poisťovne nie je bežným vzťahom veriteľa a dlžníka, čo sa prejavuje v osobitných konštrukciách § 11 ods. 6 až 8 zákona o PZP, ktoré modifikujú osobitnou úpravou následky § 563 OZ. Podľa týchto ustanovení žalovaná poisťovňa bola povinná bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jej povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti skončiť prešetrovanie a oznámiť poškodenému sťažovateľovi výšku poistného plnenia, ak bol rozsah tejto povinnosti preukázaný, alebo mu poskytnúť písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré bolo plnenie odmietnuté alebo znížené. Túto povinnosť si žalovaná poisťovňa splnila tým, že sťažovateľovi plnenie odmietla (§ 11 ods. 6 zákona o PZP). Ak by tak neurobila, bola by povinná poskytnúť sťažovateľovi poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody (§ 11 ods. 7 zákona o PZP). Na tieto ustanovenia nadväzuje norma, podľa ktorej ak poisťovňa nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinná zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu, ktorým je Občiansky zákonník (§ 11 ods. 8 zákona o PZP). Ústavný súd Slovenskej republiky v citovanom náleze ustálil právny názor, v zmysle ktorého výklad, ktorý poskytuje rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/145/2017 dochádza k záveru, že poisťovňa sa dostala do omeškania a je povinná platiť úrok z omeškania nie bezprostredne po tom, ako si sťažovateľ voči nej uplatnil svoj priamy nárok podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, ani nie po tom, ako uplynuli lehoty podľa § 11 ods. 6 a 7 zákona o PZP, ale až po tom, ako jej bol doručený rozsudok v spore, v ktorom vystupovala ako žalovaná, pričom tento rozsudok stotožnil s právoplatným rozhodnutím súdu o výške náhrady škody podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP. Tomuto výkladu však podľa ústavného súdu chýba uvedomenie si toho, že rozhodnutím o výške náhrady škody môže byť aj celkom iný rozsudok. Nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla si možno uplatniť nielen voči poisťovni, ale aj priamo proti tomu, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Preto nemožno vylúčiť taký postup poškodeného, ktorý si nárok neuplatní proti poisťovni, ale len proti prevádzateľovi motorového vozidla. Ak si poškodený svoj nárok na náhradu škody uplatní či už súdne alebo mimosúdne len voči prevádzateľovi, je vylúčené, aby sa poisťovňa dostala vo vzťahu k poškodenému do omeškania a vôbec mu bola povinná zaplatiť úrok z omeškania. Poisťovňa v takomto prípade voči poškodenému nie je v omeškani, keďže na zaplatenie náhrady škody ju nikto nevyzval a dokonca o škode ani nemusí vedieť. Ak si poškodený uplatní svoj nárok len voči poistenému prevádzateľovi, má takýto úkon za následok omeškanie len prevádzateľa s tým, že poškodenému proti prevádzateľovi vzniká nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Podľa § 10 ods. 3 zákona o PZP je poistený prevádzateľ povinný poisťovni oznámiť to, že sa voči nemu uplatňuje nárok na náhradu škody. Ani toto oznámenie poisteného poisťovni nemá za následok to, že sa poisťovňa voči poškodenému dostáva do omeškania a poškodenému vzniká voči poisťovni nárok na úrok z omeškania. Ak však poistený oznámil poisťovni to, že si poškodený voči nemu uplatnil nárok na náhradu škody a ďalej postupoval podľa pokynov poisťovne, má nárok na to, aby poisťovňa za neho poškodenému zaplatila úrok z omeškania, ktorý vznikol v dôsledku toho, že konal podľa pokynov poisťovne. Teda ak poisťovňa po oznámení poisteného neplní poškodenému, musí za poisteného zaplatiť úrok z omeškania. To však neznamená, že je voči poškodenému v omeškani. Poškodený si svoj nárok proti poistenému prevádzateľovi môže uplatniť aj žalobou, pričom výsledkom sporu medzi poškodeným a poisteným prevádzateľom je rozsudok, ktorý poisteného zaväzuje na plnenie poškodenému. Takýto rozsudok môže následne poškodený predložiť poisťovni so žiadosťou o plnenie. Rovnako tak môže postupovať poškodený. Poisťovňa však podľa takéhoto rozsudku musí za škodcu poškodenému poskytnúť plnenie úrokov z omeškania len v tom prípade, ak je takýto rozsudok výsledkom sporu, s ktorým bola poisťovňa oboznámená a ktorý poistený prevádzateľ viedol podľa pokynov poisťovne [§ 5 ods. 1 písm. d) zákona o PZP a § 5 ods. 2 písm. a), b) a c) zákona o PZP]. Poisťovňa bola poškodeným priamo žalovaná, a preto sa na priznanie úroku z omeškania vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom, ako si poškodený u nej uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody s tým rozdielom, že na úrok z omeškania nemá nárok za obdobie troch mesiacov na šetrenie poistnej udalosti a 15 dní na výplatu, ak k výplate žiadanej náhrady skutočne došlo. Tým však zrejme nemá byť dotknutý rozsah poistného plnenia, ktorým je krytie nárokov poškodeného na náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku, ktorá pre plné (štandardné) odškodnenie na seba viaže aj povinnosť platenia úrokov z

omeškania. Z predmetného nálezu vyplýva názor ústavného súdu, podľa ktorého výklad poskytnutý zo strany najvyššieho súdu v podstate vylučuje poskytnutie poistného plnenia, ktoré by zahŕňalo aj úroky z omeškania z náhrady škody, čím sa dostáva do ostrého konfliktu s racionálnym účelom právnej úpravy, ktorá má (v rámci zákona o PZP) za cieľ zlepšenie postavenia poškodeného, keďže v zmysle predmetného právneho predpisu bol zákonodarcom vykreovaný osobitný priamy žalovateľný nárok poškodeného voči poisťiteľovi. Rovnako aj v súlade so smernicou EP a Rady č. 2009/103/ES sa vyžaduje, aby členské štáty zaviedli povinnosť poisťovne (alebo jej likvidačného zástupcu) do troch mesiacov reagovať na žiadosť poškodeného o náhradu škody, ktorá má byť podporená primeranými, účinnými a systematickými finančnými alebo im rovnocennými správnymi sankciami, pričom smernica zároveň výslovne vyžaduje, aby sa zabezpečilo, že poškodenej osobe budú vyplatené aj úroky. K identickému právnemu záveru dospel Ústavný súd SR aj v nálezoch zo dňa 14.10.2021, sp. zn. III. ÚS 214/2020-29 a zo dňa 28.10.2021, sp. zn. III. ÚS 215/2020. V nadväznosti na uvedené je treba poukázať aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.02.2022, sp. zn. 3Obdo/27/2021, ktorý v odôvodnení rozhodnutia poukazuje na vyššie citované nálezy ústavného súdu a konštatuje, že ak súdy pri výklade ustanovenia § 11 ods. 6 až 8 zákona o PZP vychádzali výlučne z gramatického výkladu uvedených ustanovení, nezohľadnili účel prijatej právnej normy a výklad neuskutočnili eurokonformným spôsobom. Prijatým nesprávnym výkladom následne spôsobili, že žalobcovi odopreli časť uplatneného nároku (úrok z omeškania), a to s odôvodnením, ktoré nedalo logické a udržateľné odpovede na podstatné otázky výkladu predmetných ustanovení. Preto pokiaľ bol Ústavným súdom SR označený ako ústavne nesúladný spôsob, akým všeobecné súdy dospeli k záveru o vzniku práva poškodeného na úrok z omeškania až po uplynutí lehoty na plnenie určenej súdom po právoplatnosti rozhodnutia súdu o výške škody, je potrebné rovnaký záver prijať aj v tejto veci. Najvyšší súd dal do pozornosti aj predchádzajúce rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v obdobných veciach, konkrétne rozsudok z 21. mája 2020 sp. zn. 1Cob/100/2019, rozsudok zo dňa 29.09.2020, sp. zn. 2Cob/200/2019 a rozsudok zo dňa 27.04.2017, sp. zn. 1Cob/109/2016, v ktorých už Krajský súd v Bratislave prijal záver, že povinnosť poisťovateľa platiť úroky z omeškania podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP sa vzťahuje výlučne na nesplnenie nepeňažnej povinnosti upravenej v ustanovení § 11 ods. 6 zákona o PZP, avšak nezbavuje poisťovateľa povinnosti poisťovateľa platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenia podľa § 517 ods. 2 OZ, a to aj v prípade, ak poisťovateľ splnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 zákona o PZP včas. Súd v tomto smere upozorňuje aj na ďalšie rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Cob 1/2022.

48. Súd v zmysle vyššie uvedeného preto pristúpil v k posudzovaniu uplatnených úrokov z omeškania z hľadiska ich výšky, príslušnej sadzby a momentu vzniku tohto nároku. Základná úroková sadzba ECB v rozhodnom období (od 16.03.2016 do splatnosti) bola vo výške 0,00 %. Žalobca požadoval aj zaplatenie 5,00 % úroku z omeškania ročne zo sumy 304,01 eur od 16.04.2022 do zaplatenia, teda v lehote 15 dní odo dňa ukončenia šetrenia. Z oznámenia o poistnom plnení zo dňa 31.03.2022 vyplýva, že žalovaný ukončil šetrenie nahlásenej poistnej udalosti bez poskytnutia náhrady škody vo výške 304,01 eur. Náhrada škody, ktorú mal žalovaný vyplatiť je peňažným plnením a z dôvodu, že sa dostal s jeho plnením do omeškania žalobca si uplatnil príslušenstvo žalovanej pohľadávky nasledujúcim dňom po uplynutí 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie, teda dňom 16.04.2022 Od tohto dátumu súd zaviazal žalovaného na zaplatenie príslušenstva žalovanej pohľadávky priznanej súdom v zmysle vyššie citovaných ustanovení, keďže dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Výšku úrokov z omeškania súd určil v súlade s vyššie citovaným ustanovením (§ 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z.), v príslušnej požadovanej základnej úrokovej sadzbe, tak ako je uvedené vo výroku rozsudku.

49. Lehotu na plnenie (do troch dní od právoplatnosti rozsudku) uvedenú v prvom výroku enunciatu rozsudku súd určil v súlade s ustanovením § 232 ods. 3 veta prvá CSP, podľa ktorého, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku.

50. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

51. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

52. O trovách konania súd rozhodol vo výroku II. tohto rozsudku podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % voči žalovanému, keďže mal žalobca plný úspech v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie bude predložené na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 365 CSP.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že dobrovoľne nesplnil to, čo mu exekučný titul ukladá. Z dôvodov podľa osobitného predpisu môže návrh podať aj Justičná pokladnica (§ 48 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z.-Exekučný poriadok).